

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **B.**, so sídlom v K., proti žalovanej **J. J.**, bývajúcej v K., o zaplatenie 221,47 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 45 C 41/2008, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 16. mája 2013 sp. zn. 4 Co 205/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice II rozsudkom z 13. apríla 2010 č. k. 45 C 41/2008-137 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 221,47 € spolu s poplatkom z omeškania vo výške 2,5 promile denne zo sumy 221,47 € za každý deň omeškania najmenej 25 Sk za každý aj začatý mesiac omeškania od 26.6.2007 do 31.12.2008 a vo výške 1 promile denne zo sumy 221,47 € za každý deň omeškania najmenej však 0,83 € za každý aj začatý mesiac omeškania od 1.1.2009 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania v sume 60,39 € všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Štátu náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení uviedol, že v danom prípade nebolo sporné, že žalovaná v predmetnom období bola nájomníčkou bytu, ktorého správu vykonával právny predchodca žalobcu, pričom uhrádzala nájomné spolu so zálohovými platbami za služby spojené s nájmom bytu. Nakoľko od 1.3.2006 došlo k zmene správcu, žalobca (jeho právny predchodca) vyhotovil vyúčtovanie zálohových platieb za obdobie, počas ktorého ešte vykonával správu, t. j. od 1.1.2006 do 28.2.2006, kde vyčíslil jednotlivé položky, a to nedoplatky, preplatky. Vzhľadom na námietky žalovanej týkajúce sa správnosti vyúčtovania súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru energetiky, odvetvie vykurovanie za účelom preskúmania správnosti vyúčtovania nákladov na dodávku tepla a elektrickej energie. Okresný súd v plnej miere poukázal na obsah

a závery znaleckého posudku v spojitosti s doplnkom znaleckého posudku, v ktorom sa znalec podrobne vysporiadal s jednotlivými námietkami žalovanej. Ďalej uviedol, že z uvedeného posudku jednoznačne vyplynulo žalobcove správne vyčíslenie nákladov na vykurovanie a ohrev teplej vody a rovnako správne aj vychádzal z platných právnych predpisov a účtovných dokladov. Znalec vyčísлил nedoplatok v sume vyššej ako žiadal zaplatiť žalobca. Súd sa s názorom znalca o správnosti výpočtu a správne použitej metodike účtovania nákladov stotožnil a poukázal aj na stanovisko znalca zo dňa 30.3.2010, v ktorom sa vysporiadal s pripomienkami žalovanej. Súd poukázal na skutočnosť, že žalovaná ničím nepreukázala svoje tvrdenia o odbere elektrickej energie inou firmou a neuniesla tak dôkazné bremeno. Návrhu žalovanej na doplnenie dokazovania vykonaním kontrolného znaleckého posudku súd nevyhovел, nakoľko mal za to, že s jednotlivými jej námietkami sa znalec dostatočne vysporiadal, resp. neboli takého charakteru, aby odôvodňovali vypracovanie nového – kontrolného znaleckého posudku, ktorý by bol značne finančne náročný, čím by sa neprimerane zvyšovali náklady konania. Vypracovanie kontrolného znaleckého posudku by bolo aj v rozpore so zásadou hospodárnosti a neprimerane by predlžovalo stav právnej neistoty na strane oboch účastníkov konania. Na základe uvedeného okresný súd zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 221,47 €. Žalovanú zaviazal uhradiť aj poplatok z omeškania, a to na základe skutočnosti, že sa podľa názoru súdu prvého stupňa do omeškania dostala 26.6.2007. O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 16. mája 2013 sp. zn. 4 Co 205/2010 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým bolo žalobe o zapltenie istiny vyhovené a vo výroku o trovách štátu. Druhým výrokom zmenil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o povinnosti zaplatiť príslušenstvo pohľadávky tak, že žalovaná je povinná spolu s istinou zaplatiť žalobcovi 8,5 % úrok z omeškania zo sumy 221,47 € od 28.9.2007. Posledným výrokom zrušil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania vo vzťahu medzi účastníkmi a v rozsahu zrušenia vec vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení uviedol, že preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa aj s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že je z hľadiska odvolacích dôvodov vecne správny. Vzhľadom na skutočnosť, že ani počas odvolacieho konania nedošlo k zmene skutkového ani právneho stavu veci poukázal na zistenia súdu prvého stupňa, s ktorými sa v celom rozsahu stotožnil. Na doplnenie odôvodnenia rozsudku prvého stupňa uviedol, že neobstojí odvolacia námietka žalovanej, že žalobcom určený spôsob výpočtu dodaného tepla (odobrený v znaleckom

posudku súdom ustanoveným znalcom) do bytu žalovanej je nesprávny a znalec mal pristúpiť k výpočtu spotrebovaného tepla odhadom – porovnaním so spotrebou za predchádzajúce zúčtovacie obdobia a určiť tak pravdepodobné množstvo tepla dodaného do jej bytu za obdobie mesiacov január a február 2006 a to z dôvodu, že znalec v závere znaleckého posudku potvrdil, že žalobca použil správnu metodiku výpočtu a dospel k správnym výsledkom, pričom vzal do úvahy údaje o množstve dodaného tepla do bytového domu. Ďalej uviedol, že sa nestotožnil ani s námietkou žalovanej spočívajúcej v jej tvrdení o nesprávnom určení nákladov za spotrebovanú elektrickú energiu na osvetlenie spoločných priestorov v bytovom dome, pretože žalobca pri stanovení celkových rozúčtovaných nákladov vychádzal z faktúr o dodávke elektrickej energie a táto bola dokonca vyššia ako žalobcom účtovaná spotreba. Žalovaná v konaní žiadnym spôsobom nepreukázala tvrdenia o vadnosti elektromeru, prípadne o odcudzení elektrickej energie treťou osobou. Obdobne pri ďalšej namietanej položke – vyúčtovanie nákladov spojených s prevádzkou výťahov žalobca vychádzal zo skutočne vynaložených nákladov, rozpočítaných medzi jednotlivých nájomcov bytov, preto ani v tejto časti nepovažoval námietku žalovanej za opodstatnenú. Za dôvodnú uznal námietku žalovanej týkajúcu sa súdom priznaného príslušenstva pohľadávky vo forme poplatku z omeškania keď uviedol, že neprichádza do úvahy platenie poplatku z omeškania, ale vzhľadom na čas vzniku jej omeškania s plnením dlhu je povinná žalobcovi zaplatiť z priznanej istiny úrok z omeškania od 28.9.2007.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná, v ktorom navrhla, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vytýkala odvolaciemu súdu, že sa nezaoberal nezákonným postupom žalobcov, a to tým, že žalobca jej so spätným dátumom zvýšil nájomné. Poukázala na skutočnosť, že počas celého konania tvrdila, že výška doplatku je neoprávnená a nereálna a samotné vyúčtovanie nespĺňa náležitosti úradného listu. Ďalej namietala súdu, že si nevyžiadal od žalobcu vyúčtovanie za 3 – roky spätne a tiež od nej alebo od nového správcu za tri, štyri roky dopredu. V konaní navrhovala kontrolné znalecké dokazovanie, čo tiež súd nevykonal, a tento fakt mal za následok nesprávne rozhodnutie súdu vo veci a rovnako rozhodnutie vychádza zo skutkového stavu, ktorý nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Ďalej uviedla, že odôvodnenie rozsudku považuje za nezrozumiteľné.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že žalovaná v dovolaní neuvádza žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by mali za následok opodstatnenosť dovolania a navrhol, aby dovolací súd dovolanie zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) spĺňajúca podmienku právnického vzdelania (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci.

Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Podľa § 238 ods. 5 O.s.p. dovolanie nie je prípustné ani vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo sa neprihliada. Ak je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky, dovolanie nie je prípustné, ak výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa prvej vety. Na určenie minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde.

Dňa 19. decembra 2007, kedy bola žaloba podaná na Okresnom súde Košice II, bola minimálna mzda podľa § 2 ods. 1 písm.b/ zákona č. 90/1996 Z.z. o minimálnej mzde 268,87 € (8 100 Sk) a jej trojnásobok teda predstavoval sumu 806,61 €. Žalobná suma 221,47 € teda neprevyšuje trojnásobok minimálnej mzdy v deň podania žaloby na prvostupňovom súde. Dovolanie žalovanej proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa v zmysle ustanovenia § 238 ods. 5 O.s.p. nie je teda prípustné.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných väd vedúcich k vydaniu tzv. zmätočného rozhodnutia, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm.a/ až g/ O.s.p. (t. j., či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré možno začať len na návrh, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, či o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

Žalovaná existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm.a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo.

Z obsahu dovolania je zrejmé, že žalovaná namietala nezrozumiteľnosť odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, čo je dovolacím dôvodom podľa § 237 písm.f/ O.s.p. Dovolací súd túto vadu konania v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. nezistil.

Pokiaľ žalovaná namieta nedostatky týkajúce sa odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, treba uviesť, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky totiž vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006); právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu.

Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho

a spravodlivého procesu, ako vyplýva i z čl. 46 a nasl. ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Jedným z týchto princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 Dohovoru) a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu, presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 132 a § 157 ods. 1 O.s.p. m. m. I. ÚS 243/2007), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p.) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd pritom musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O.s.p.; obdobne napr. IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Z práva na spravodlivé súdne konanie v tejto súvislosti vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 ods. 2 O.s.p.). Vo svojej ustálenej judikatúre ústavný súd zdôraznil, že odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (IV. ÚS 489/2011). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového súdu, ako aj odvolacieho súdu a prípadne aj dovolacieho súdu), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/2009).

Za arbitrárny, resp. nedostatočne zdôvodnený treba považovať rozsudok všeobecného súdu aj v situácii, keď všeobecný súd svoj právny záver nezdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 154/2005 z 28. februára 2006).

Dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu spĺňa vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.) a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľný, neodôvodnený, či zjavne arbitrárny (svojvoľný). Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia, čo platí aj pre rozsudok prvého stupňa (§ 157 ods. 2 O.s.p.), ako aj pre rozsudok odvolacieho súdu (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Z obsahu dovolania možno ďalej vyvodit', že žalovaná namietala nevykonanie ňou navrhnutých dôkazov.

K tejto námietke žalovanej najvyšší súd uvádza, že nevykonanie dôkazov navrhnutých účastníkom nie je postupom, ktorým by súd odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (R č. 37/1993, č. 125/1999). Rozhodovanie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané, patrí výlučne súdu, a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O.s.p.). Zo spisového materiálu je však zrejmé, že konajúce súdy si v danom prípade zabezpečili dôkazne široký podklad, na základe ktorého následne rozhodli a zároveň s jednotlivými námietkami žalovanej sa riadne vysporiadal znalec v tzv. doplnkovom znaleckom posudku, z ktorého konajúci súd tiež vychádzal. Vzhľadom na uvedené aj túto námietku žalovanej vyhodnotil dovolací súd ako nedôvodnú.

Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalovanej nemožno vyvodit' zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. mája 2015

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová